

Raadsvoorstel

Onderwerp	De Wmo-beleidsvisie 2026-2030
Datum beeldvormende raadsbijeenkomst	3 december 2025
Datum raadsvergadering	17 december 2025
Zaaknummer	75596-2025:291326
Steller	Marijn van der Zaag
Medeverantwoordelijke(n)	Tinka Zuur
Portefeuillehouder(s)	Gert Engelkens

Eerdere besluitvorming en/of vastgesteld beleid	10e3 (9c) Raadsbesluit inzake Nieuwe Wmo verordening, nadere regels en financieel besluit - Raad 2024-12-18 Oldambt - iBabs Publiekspportaal
Voorgesteld raadsbesluit	De raad besluit: 1. De Wmo-beleidsvisie 2026–2030 vast te stellen. 2. Het college van burgemeester en wethouders op te dragen de visie verder uit te werken in uitvoeringsagenda's per thema.
Samenvatting	Het huidige Wmo-beleidsplan van de gemeente Oldambt is niet meer actueel en sluit onvoldoende aan bij maatschappelijke ontwikkelingen zoals vergrijzing en arbeidsmarktkrapte. Daarom is een nieuwe Wmo-beleidsvisie opgesteld voor de periode 2026–2030. Deze visie is erop gericht dat onze inwoners in staat zijn zo zelfstandig mogelijk mee te doen in de samenleving. Wanneer dit (tijdelijk) niet lukt, wordt hulp geboden om zelfredzaamheid en participatie te bevorderen. Daarbij staat de individuele hulpvraag centraal: inwoners krijgen passende en effectieve ondersteuning zolang dat nodig is. Een maatwerkvoorziening kan worden ingezet, wanneer er geen algemene voorziening of algemeen gebruikelijke oplossing beschikbaar en/of passend is. Twee pijlers vormen de basis: preventie (voorkomen van escalatie, versterken van sociale basis en algemene voorzieningen) en passende maatwerkvoorzieningen (kwalitatieve, doelmatige ondersteuning voor wie dit echt nodig heeft).
Bijlage(n)	1. Wmo-beleidsvisie 2026-2030 2. Bijlage 1 bij Wmo-beleidsvisie met overzicht van aanpalende Beleidsstukken 3. Advies Participatieraad Wmo-beleidsvisie 2026-2030 4. Reactie College op Advies Participatieraad
AVG	De stukken voldoen aan de AVG-bepalingen.

TOELICHTING

Inleiding

De Wmo 2015 verplicht gemeenten om periodiek hun beleidsvisie op maatschappelijke ondersteuning te actualiseren. Het huidige beleid van Oldambt is niet meer actueel, terwijl maatschappelijke trends – zoals dubbele vergrijzing, toenemende zorgvraag en personeelstekorten – een nieuwe koers noodzakelijk maken.

Met deze Wmo-beleidsvisie 2026–2030 bepaalt de gemeente de richting voor de komende vijf jaar: een sterke, inclusieve gemeente waarin inwoners zoveel mogelijk zelfstandig kunnen leven, met passende hulp waar nodig. De visie sluit aan bij eerder vastgestelde kaders, zoals het Koersdocument Sociaal Domein en de Woonzorgvisie.

Doel

De beleidsvisie schetst de uitgangspunten en prioriteiten voor de uitvoering van de Wmo binnen Oldambt. Het doel is een duurzaam, samenhangend en betaalbaar ondersteuningsstelsel te realiseren waarin inwoners op het juiste moment de juiste hulp ontvangen. De visie vormt het kader voor de uitvoeringsagenda's die vanaf 2026 worden opgesteld.

Motivatie

De gemeente Oldambt staat voor grote maatschappelijke uitdagingen. Dubbele vergrijzing leidt tot een sterk stijgende vraag naar ondersteuning, terwijl middelen en capaciteit beperkt zijn. Als de gemeente niets doet, dreigt het stelsel overbelast te raken en komt maatwerkondersteuning voor de meest kwetsbare inwoners in gevaar. Daarom kiest de gemeente voor een koers waarin preventie en passende maatwerkvoorzieningen centraal staan.

Argumenten voor deze visie:

- Aansluiting bij gemeentelijke kaders: De visie sluit aan bij het Koersdocument Sociaal Domein, het coalitieakkoord 'Zaaien en Oogsten' en de Woonzorgvisie, waarin preventie, zelfredzaamheid en een positief mensbeeld speerpunten zijn.
- Beschikbaarheid van ondersteuning waarborgen: Door preventie en versterking van sociale netwerken voorkomen we dat lichte hulpvragen escaleren, zodat maatwerkvoorzieningen beschikbaar blijven voor wie ze echt nodig heeft.
- Doelmatige en kwalitatieve maatwerkondersteuning: We besteden aandacht aan het waarborgen dat maatwerkvoorzieningen passend, herstelgericht en efficiënt georganiseerd zijn. Ondersteuning wordt afgestemd op de individuele situatie van de inwoner, intensievere inzet vindt alleen plaats bij acute noodzaak, en waar mogelijk wordt teruggewerkt naar reguliere voorzieningen. Zo blijft de kwaliteit hoog, staat de zelfredzaamheid van inwoners centraal en blijft het stelsel financieel en organisatorisch houdbaar.
- Duurzaamheid en betaalbaarheid: Investeren in preventie en algemene voorzieningen verlaagt op termijn de druk op dure maatwerkvoorzieningen en draagt bij aan een financieel houdbaar stelsel.

Tegenargumenten en weerlegging:

- Preventie kost geld en levert pas later besparingen op. Dat klopt, maar zonder deze investering stijgen de kosten voor maatwerkvoorzieningen nog sneller door vergrijzing en toenemende zorgvraag.

Breder perspectief:

Deze visie draagt bij aan het hogere doel van een inclusieve, sterke gemeente waarin inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen leven. Het voorkomt symptoombestrijding door structureel te investeren in preventie en legt een solide basis voor uitvoeringsagenda's vanaf 2026.

Risicoparagraaf

De belangrijkste risico's zijn als volgt:

- Financiële druk: Preventieve investeringen renderen pas op lange termijn; extra inzet is nu nog vaak afhankelijk van incidentele middelen.
- Personeelskrapte: Beperkte capaciteit bij gemeente en zorgaanbieders kan uitvoering vertragen.
- Wet- en regelgeving: Landelijke wijzigingen kunnen beleidsdoelen en financiële kaders beïnvloeden.

Deze risico's worden gemitigeerd door monitoring, periodieke evaluatie en aansluiting bij regionale samenwerkingsverbanden.

Alternatieve keuzes of scenario's

Er zijn verschillende mogelijke benaderingen voor de Wmo-visie, variërend van het volledig inzetten op maatwerkvoorzieningen of juist alleen op preventie. Elk scenario sluit niet volledig aan bij de huidige maatschappelijke ontwikkelingen, nieuwe landelijke kaders of het wettelijke Wmo-kader. Daarmee bieden deze alternatieven geen optimale basis voor een toekomstbestendig stelsel.

Voorliggende keuze – nieuwe Wmo-visie 2026–2030:

De voorgestelde visie legt de focus op een preventieve aanpak, zodat lichte hulpvragen vroegtijdig worden opgepakt en zelfredzaamheid wordt versterkt. Tegelijk besteden we aandacht aan maatwerkvoorzieningen, zodat inwoners met complexe of acute ondersteuningsbehoefte passende, kwalitatieve en doelmatige hulp blijven ontvangen. Deze combinatie maakt het stelsel toekomstbestendig, financieel houdbaar en juridisch verantwoord, en biedt bestuurlijke duidelijkheid.

Betrokkenheid (externe) partners

Bij de voorbereiding van deze Wmo-beleidsvisie heeft de gemeente een breed participatieproces doorlopen. Intern zijn beleidsadviseurs Sociaal Domein en Wonen, Wmo-consulenten, teammanagers, contractmanagement, financieel adviseurs en toezichthouders betrokken geweest. Extern is input opgehaald via gesprekken met Sociaal Werk Oldambt (SWO), een delegatie van de FNV Ouderenbond en de participatieraad. Het conceptplan is in de consultatiefase gedeeld met deze partijen voor feedback, die zoveel mogelijk is verwerkt in de definitieve versie.

De participatieraad heeft advies uitgebracht; dit advies en de reactie daarop worden als bijlage bij dit voorstel gevoegd.

Consequenties

- Beleidsmatig: De visie vormt de basis voor de uitvoeringsagenda's.
- Financieel: Uitvoering vindt plaats binnen de bestaande budgetten; eventuele aanvullende middelen worden bij de uitvoeringsagenda's uitgewerkt.
- Organisatorisch: Geen extra formatie benodigd; uitvoering gebeurt binnen de bestaande teams; eventuele aanvullende formatie wordt bij de uitvoeringsagenda's uitgewerkt.
- Juridisch: Kaders blijven ongewijzigd; aanbesteding en contractmanagement verlopen conform de huidige regels.

Vervolg

Na besluitvorming wordt de Wmo-beleidsvisie gecommuniceerd naar interne en externe doelgroepen. Intern worden medewerkers geïnformeerd via e-mail en intranet. Extern publiceren we de visie voor inwoners en informeren we betrokken partners en organisaties rechtstreeks, gezien hun rol in de uitvoering.

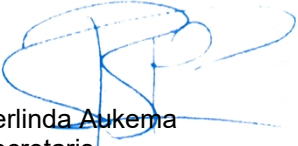
Bij de uitvoeringsagenda's, die de concrete uitwerking van het beleid vormen, besteden we extra aandacht aan externe communicatie. We zorgen ervoor dat deze agenda's samen met inwoners en betrokken partners worden vormgegeven en vervolgens breed gecommuniceerd via de gebruikelijke kanalen, zoals social media en het Streekblad.

De visie dient als richtinggevend kader. Vanaf 2026 starten we met het opstellen van uitvoeringsagenda's waarin concrete acties, middelen en verantwoordelijkheden worden vastgelegd.

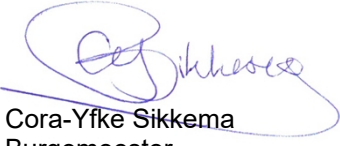
De eerste evaluatie van de voortgang staat gepland voor begin 2028.

Winschoten, 4 november 2025

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oldambt,

Berlinda Aukema
Secretaris

Cora-Yfke Sikkema
Burgemeester

Datum raadsvergadering 17 december 2025	Agendapunt	Zaaknummer 75596-2025
Onderwerp De Wmo-beleidsvisie 2026-2030		

De raad van de gemeente Oldambt,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 4 november 2025 en gelet op artikel BWBR0035362 van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015

Besluit

1. De Wmo-beleidsvisie 2026–2030 vast te stellen.
2. Het college van burgemeester en wethouders op te dragen de visie verder uit te werken in uitvoeringsagenda's per thema.

Winschoten, 17 december 2025

De raad van de gemeente Oldambt,

Jelte van der Meer
Griffier

Cora-Yfke Sikkema
Voorzitter